

SOLIDARNOŚĆ PODBESKIDZIA

NSZZ „Solidarność” Regionu Podbeskidzie

38 LAT PO PODBESKIDZKIM STRAJKU GENERALNYM

KRZYŻE NA ROCZNICĘ

W poniedziałek 4 lutego 2019 roku w sali koncertowej Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Stanisława Moniuszki w Bielsku-Białej odbyło się uroczyste spotkanie w 38. rocznicę zakończenia strajku generalnego podbeskidzkiej „Solidarność”, połączone z ceremonią wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności oraz tytułów „Zasłużony dla podbeskidzkiej Solidarności”. Uroczystość została zorganizowana wspólnie przez Zarząd Regionu Podbeskidzie NSZZ „Solidarność” oraz Oddział Instytutu Pamięi Narodowej w Katowicach.

W spotkaniu wzięło udział ponad 300 osób, w tym wielu uczestników tamtego podbeskidzkiego strajku, a także związkowcy represjonowani w stanie wojennym. Symbolem jednych i drugich był uczestniczący w tym spotkaniu Patrycjusz Kosmowski, przewodniczący podbeskidzkiej „Solidarność” w latach 1980-81, szef strajku, a potem więzień polityczny, skazany przez komunistyczny sąd na 6 lat więzienia. Wśród gości spotkania byli duchowni na czele z biskupem seniorem diecezji bielsko-żywieckiej ks. Tadeuszem Rakoczym oraz biskupem seniorem diecezji cieszyńskiej Kościoła ewangelicko-augsburskiego ks. Pawłem Anweilerem, parlamentarzyści na czele z posłem i wiceministrem Stanisławem Szwedem, przedstawiciele władz samorządowych wszystkich szczebli, a także reprezentanci zaprzyjaźnionych z „So-

lidarnością” instytucji i firm. Rolę gospodarzy spotkania pełnili przewodniczący podbeskidzkiej „Solidarność” Marek Bogusz oraz dyrektor katowickiego oddziału IPN Andrzej Sznajder.

W trakcie uroczystości ponad czterdziestu osobom sprzeciwiającym się w różnych formach komunistycznej dyktaturze w latach 1956-1989 prezes IPN Jarosław Szarek wręczył Krzyże Wolności i Solidarności. Wśród nich było wielu działaczy z Podbeskidzia, m.in. Jerzy Augustyniak, Grzegorz Biolik, Jerzy Binkowski, Stanisław Czernecki, Renata Górniewicz, Henryk Juszyk, Edward Kubas (na zdjęciu powyżej), Tadeusz Moll, Janusz Okrzesik, Kazimierz Polak, ks. Zbigniew Powada, Zbigniew Retecki, Krzysztof Sordyl, Eugeniusz Widyna.

– Ponad 100 tysięcy członków Solidarności 38 lat temu wzięło udział w wielkim strajku

na Podbeskidziu, protestując przeciwko bezprawiu, nieuczciwości i nepotyzmowi, żądając ustąpienia ówczesnych władz wojewódzkich. To między innymi im zawdzięczamy dzisiejszą wolną Polskę. Byliście wśród nich, stanęliście po właściwej stronie – mówił do zebranych prezes IPN Jarosław Szarek.

Z kolei związkowcy wręczyli dziesięciu zasłużonym członkom „Solidarność” tytuły „Zasłużonych dla podbeskidzkiej Solidarności” (ich biogramy zamieszczamy na sąsiedniej stronie), a także tytuł „Związkowca Roku 2018”, który przyznany został szefowi „Solidarność” Zespołu Elektrowni Wodnych Porąbka-Żar Jackowi Drożdżikowi (na zdjęciu poniżej). – Przynajmniej tytuł „Związkowca Roku” podbeskidzka „Solidarność” chce podziękować za wytrwałą, niezłomną działalność na rzecz poprawy warunków pracy i płacy pracowników Zespołu Elektrowni Wodnych Porąbka-Żar oraz zdobycie gwarancji ich zatrudnienia i zachowania dotychczasowych uprawnień pracowniczych – podkreślili związkowcy. Uhonorowano także zasłużonych społecznych inspektorów pracy

Henryka Kowacza z Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Bielsku-Białej i Krzysztofa Talagę z bielskiej spółki Enersys. Z kolei Jerzy Szumski, społeczny inspektor pracy ze spółki ABB Industrial Solutions Bielsko-Biała (dawna FAE Apena), za zaangażowanie na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy otrzymał Wyróżnienie Specjalne, nadane przez Głównego Inspektora Pracy Wiesława Łyszczka. – Celowo w trakcie jednej uroczystości honorujemy zarówno dawnych, jak i obecnych działaczy „Solidarność”. Jedni lata temu walczyli o naszą wolność, o prawo do prawdy i sprawiedliwości, drudzy dzisiaj z oddaniem działają na rzecz pracowników, na rzecz poprawy warunków ich pracy i płacy, często też są szykanowani za swą pracę – podkreślił podczas uroczystości Marek Bogusz, przewodniczący podbeskidzkiej „Solidarność”.

Spotkanie zakończył koncert kwartetu puźnistów ze szkoły muzycznej, po którym uczestnicy uroczystości, już w kuluarach, mieli okazję do dzielenia się wspomnieniami z dawnych czasów oraz refleksjami na temat obecnej sytuacji w kraju.

PROTEST TRWA

Obradujący 5 lutego Sztab Protestacyjno-Strajkowy NSZZ „Solidarność” ocenił dotychczasowy przebieg akcji informacyjnej skierowanej do parlamentarzystów prawicy. W ramach tej akcji przedstawiciele „Solidarność” odwiedzali biura posłów i senatorów, przekazując im postulaty naszego Związku. W Regionie Podbeskidzie parlamentarzyści zostali zaproszeni do siedziby „Solidarność”, gdzie mieli okazję zapoznać się z postulatami związkowców.

Przypomnijmy: „Solidarność” domaga się między innymi podwyżek wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych w państwowej sferze budżetowej na poziomie nie mniejszym niż

w służbach mundurowych, wprowadzenia kryterium stażowego uprawniającego do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, podniesienia kwoty wolnej od podatku i całkowitego odmrożenia kwoty naliczania funduszu socjalnego. Wśród postulatów NSZZ „Solidarność” są także najważniejsze żądania oświaty i służby zdrowia.

Parlamentarzyści prawicy zapewnili, że prześlą postulaty naszego Związku rządowi i władzom poszczególnych partii wchodzących w skład Zjednoczonej Prawicy. Sztab Protestacyjno-Strajkowy NSZZ „Solidarność” zdecydował także o kolejnych działaniach Związku. Postanowiono, że na razie nie będą ujawniane szczegóły.

ZASŁUŻENI DLA SOLIDARNOŚCI

W trakcie uroczystości 4 lutego 2019 roku statuetki i tytuły „Zasłużonych dla podbeskidzkiej Solidarności” – zgodnie z decyzją walnego zjazdu Regionu Podbeskidzie – otrzymały następujące osoby:

RENATA GÓRNIŚIEWICZ – od 1979 roku współpracowała z Ruchem Młodej Polski i innymi organizacjami opozycyjnymi, m.in. kolportując wydawnictwa bezdebitowe na terenie Bielska-Białej. Była wówczas wielokrotnie zatrzymywana, a w jej mieszkaniu były przeprowadzane rewizje. W latach 1980-81 była etatową pracownicą podbeskidzkiej „Solidarności”. Internowana od 13 grudnia 1981 r. do 24 lipca 1982 r.

MIECZYŚLAW MACHOWIAK (pośmiertnie) – w stanie wojennym od 1982 r. kolporter prasy podziemnej, a od 1984 r. główny drukarz biuletynu „Solidarność Podbeskidzia”. Zatrzymany 6 lipca 1986 r. z większą ilością prasy zwolniony z aresztu śledczego 10 września tego samego roku na mocy ustawy o szczególnym postępowaniu wobec sprawców niektórych przestępstw. Był ostatnim więźniem politycznym na Podbeskidziu.

ZYGMUNT MIZERA – w latach 1980-81 członek Komisji Zakładowej NSZZ „S” Lokomotywni PKP w Czechowicach-Dziedzicach. 13 grudnia 1981 r. internowany, później inwigilowany przez SB, wielokrotnie zatrzymywany. Do 1989 r. kolporter ulotek i pism podziemnej „S”. W 1989 r. wybrany przewodniczącym KZ NSZZ „S” Lokomotywni PKP w Czechowicach-Dziedzicach (funkcję tę pełnił do 2001 r.), zaangażowany także w działalność samorządową na szczeblu miasta i powiatu. Obecnie członek NSZZ „Solidarność” przy Przedsiębiorstwie Górniczym „Silesia”.

DARIUSZ MRZYGLÓD – w 1981 r. członek Niezależnego Zrzeszenia Studentów na filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej, w listopadzie i grudniu tego roku członek Komitetu Strajkowego. Od lutego 1982 r. do października 1983 r. redaktor i drukarz miesięcznika „Bibuła”. W latach 1984-89 członek redakcji i drukarz podziemnego biuletynu „Solidarność Podbeskidzia”. W latach 1989-90 zaangażowany w działalność Komitetów Obywatelskich na terenie województwa bielskiego.

WACŁAW PIERZCHAŁSKI – w latach 1980-81 członek „Solidarności” w Zakładach Przemysłu Welnianego „Finex” w Bielsku-Białej, po wprowadzeniu stanu wojennego drukarz wydawanego przez środowisko włóknarzy biuletynu podbeskidzkiej „Solidarności” dwukrotnie internowany (8 maja-22 lipca 1982 r. i 6-15 listopada 1982 r.), kolporter wydawnictw niezależnych.

FRANCISZEK PUDEŁKO – w 1980 r. założyciel „Solidarności” w Zakładach Wytwórczych Sprzętu Sieciowego „Belos” w Bielsku-Białej i pierwszy przewodniczący Komisji Zakładowej. W 1989 r. inicjator wznowienia działalności związkowej w zakładzie, wieloletni przewodniczący Komisji Zakładowej. Kierował związkiem w najtrudniejszym czasie przekształceń własnościowych, skutecznie walcząc nie tylko o przetrwanie zakładu i zachowanie miejsc pracy, ale także o godziwe warunki pracy i płacy dla załogi. Obecnie na emeryturze.

WŁADYSŁAW SANETRA – w latach 1980-81 członek Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Fabryce Wtryskarek Ponar w Żywcu, jeden z inicjatorów głośnej inicjatywy wyprowadzenia komitetu PZPR z terenu zakładu pracy. Po wprowadzeniu stanu wojennego kolporter wydawnictw podziemnych na terenie Żywca, obecnie prezes Związku Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych Okręg Podbeskidzie.

EDWARD ŚLIWA – w latach 1980-81 przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Zakładach Przemysłu Odzieżowego „Bielkon” w Bielsku-Białej, po wprowadzeniu stanu wojennego drukarz podziemnego biuletynu podbeskidzkiej „Solidarności” wydawanego przez środowisko włóknarzy. W kwietniu 1982 r. zatrzymany za kontynuowanie działalności związkowej i osadzony w areszcie Komendy Wojewódzkiej MO w Bielsku-Białej, a następnie w areszcie na Montelupich w Krakowie. 7 lipca 1982 r. został zwolniony, a śledztwo umorzono. Obecnie członek Komisji Terenowej NSZZ „Solidarność”.

HENRYK URBAN (na zdjęciu poniżej) – jeden z czołowych działaczy „Solidarności” w Fabryce Samochodów Małolitrażowych w Bielsku-Białej, zarówno przed, jak i po wprowadzeniu stanu wojennego. Internowany od 13 grudnia 1981 r. do 23 marca 1982 r. Do 1989 r. brał udział w kolportażu wydawnictw podziemnych, był wielokrotnie zatrzymywany, a w jego mieszkaniu przeprowadzane były rewizje. Był też jednym z inicjatorów wznowienia jawnej działalności „S” w swoim zakładzie we wrześniu 1988 r.

WŁADYSŁAW WALUŚ – w latach 1980-81 wiceprzewodniczący „Solidarności” w Wojewódzkiej Spółdzielni Spożywców „Społem” w Bielsku-Białej. Po 13 grudnia 1981 r. wraz z kolegami podjął próbę organizacji podziemnych struktur „Solidarności” na Podbeskidziu. Aresztowany 17 grudnia 1981 r. został skazany na 4 lata więzienia. W Zakładach Karnych przebywał do 26 marca 1983 r. Później za kontynuowanie podziemnej działalności (gł. kolportaż wydawnictw podziemnych) był wielokrotnie zatrzymywany przez SB, a w jego domu przeprowadzano rewizje.

IX KONKURS „SOLIDARNI” ZA NAMI

W środę 6 lutego w Bielsku-Białej odbyło się finałowe spotkanie IX Podbeskidzkiego Konkursu Historycznego „Solidarni”. Konkurs ten, organizowany nieprzerwanie od 2010 roku, jest wspólnym przedsięwzięciem katowickiego Oddziału Instytutu Pamięi Narodowej i „Solidarności” Regionu Podbeskidzie.

W tegorocznym finale wzięło udział 54 uczniów z 19 szkół średnich z Cieszyna, Czechowic-Dziedzic, Kóz, Żywca i Bielska-Białej. Wcześniej musieli oni przebrnąć przez szkolne eliminacje. Z pytaniami testu najlepiej poradził sobie Jakub Koral, maturzysta z V Liceum Ogólnokształcącego w Bielsku-Białej. Dwaj jego szkolni koledzy, Jan Koterwa i Krzysztof Piekarczyk, zajęli drugie miejsce wraz z Arkadiuszem Szatanikiem, uczniem żywieckiego Zespołu Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących – wszyscy trzej zdobyli dokładnie taką samą liczbę punktów. Trzecie miejsce, także ex aequo, zajęli Adam Pudełko z Zespołu Szkół Ekonomicznych w Bielsku-Białej oraz Joanna Gluza z Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Żywcu.

W trakcie finałowego spotkania uczniowie nie tylko rozwiązywali test, poświęcony naj-

nowszej historii Polski, ale także wzięli udział w spotkaniu z świadkami tej historii – działaczami podziemnej opozycji na Podbeskidziu. To także tradycja tych konkursów. W tym roku byli to Andrzej Sikora i Janusz Okrzesik, nie tylko dawni opozycjoniści, ale również posłowie, wybrani podczas wyborów w czerwcu 1989 roku.

List do finalistów skierował prezes IPN dr Jarosław Szarek. – Cieszę się z tak ogromnego zainteresowania naszą przebogata historią ostatnich kilkudziesięciu lat, która jest historią trudną, ale tym bardziej warto ją poznawać i kulturować. Dzięki niej lepiej możemy zrozumieć naszą dzisiejszą rzeczywistość – napisał dr Jarosław Szarek gratulując uczniom i ich opiekunom udziału w bielskim konkursie.

Spotkanie zakończyło się ogłoszeniem wyników konkursu oraz wręczeniem nagród i wyróżnień przez dyrektora Oddziału IPN w Katowicach dr. Andrzeja Sznajdera oraz przewodniczącego podbeskidzkiej „Solidarności” Marka Bogusza. Dodatkową nagrodą dla najlepszej piętnastki finalistów i ich opiekunów będzie trzydniowy wyjazd edukacyjny do Gdańska, ufundowany przez „Solidarność” Regionu Podbeskidzie.

„SOLIDARNOŚĆ” OCHRONY ZDROWIA INFORMUJE

W poniedziałek 4 lutego w czasie spotkania Zespołu Trójstronnego przy Ministrze Zdrowia przedstawiciele Rady Krajowego Sekretariatu Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność” zgłosili postulat „odmrożenia” kwoty bazowej w ustawie o sposobie ustalania najniższego zasadniczego wynagrodzenia w podmiotach działalności leczniczej. Przypominamy, że obecna kwota do obliczania wskaźników wynosi 3900 zł.

Zgodnie z intencją powstania tej ustawy celem jej zapisów jest osiągnięcie bazy w wysokości średniej krajowej. Wobec fak-

tu, iż w ostatnich miesiącach nastąpił wzrost średniej, NSZZ Solidarność domaga się wcześniejszego (niż zakłada ustawa) wzrostu kwoty – jednocześnie podkreślamy, iż wzrost ten mógłby być realizowany etapami. Pozwoli to na osiągnięcie wyższych kwot podwyżek w kolejnych transzach.

Obecny na spotkaniu Zespołu minister zdrowia Łukasz Szumowski podzielił stanowisko NSZZ „Solidarność” i podkreślił, że do jego realizacji konieczna jest nowelizacja ustawy – należy dokonać tego jak najszybciej.

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

Osoby zainteresowane przynależnością do związku zawodowego lub mające problemy w swoich zakładach pracy proszone są o kontakt z Zarządem Regionu Podbeskidzie NSZZ „Solidarność” lub terenowymi oddziałami naszego związku.

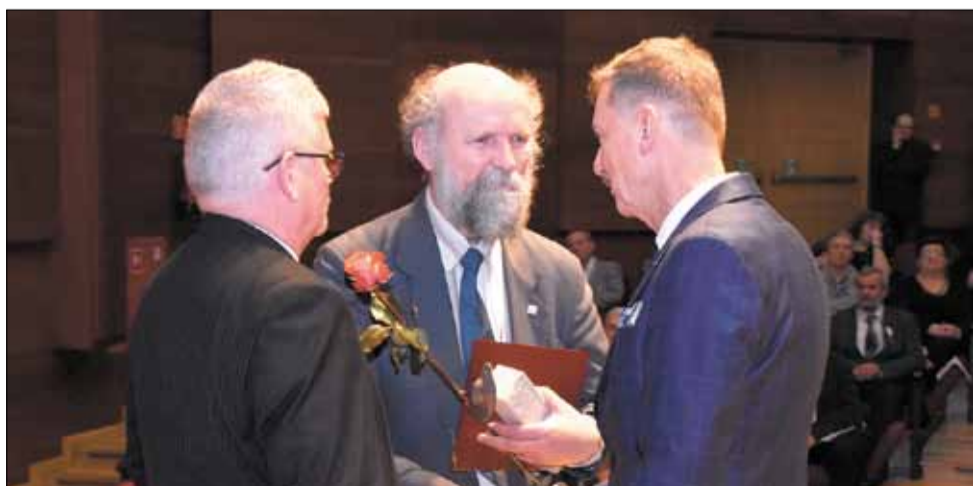
**ZARZĄD REGIONU PODBESKIDZIE
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”**
43-300 Bielsko-Biała, ul. Adama Asnyka 19

Sekretariat
tel. 33 812-67-90
e-mail: bbial@solidarnosc.org.pl
Dział Rozwoju Związku
tel. 33 812-67-90, 530 760 060
e-mail: drz.bbial@solidarnosc.org.pl

Dział Szkoleń
tel. 33 812-67-52
e-mail: skarb.bbial@solidarnosc.org.pl

Dział Prawny
tel. 33 812-67-53
e-mail: prawnicy.bbial@solidarnosc.org.pl

SIEDZIBY ODDZIAŁÓW
Cieszyn, ul. Głęboka 58
Przewodniczący – **Michał Marek**,
tel. 609 436 566
Oświęcim, ul. Śniadeckiego 21
Przewodniczący – **Janusz Goldynia**,
tel. 33 842-57-67
Skoczów, ul. Bielska 18
Przewodniczący – **Czesław Chrapek**,
tel. 696 600 333
Sucha Beskidzka, ul. Semika 1
Przewodniczący – **Maciej Mażul**,
tel. 668 973 092
Żywiec, Al. Piłsudskiego 56
Przewodniczący – **Andrzej Madyda**,
tel. 603 769 965

„Solidarność Podbeskidzia” nr 2 (445) z 21 lutego 2019 r. – comiesięczny dodatek związkowy do „Gazety Beskidzkiej”. Redakcja: Zarząd Regionu Podbeskidzie NSZZ „Solidarność”, 43-300 Bielsko-Biała, ul. Adama Asnyka 19, tel. 33 812 67 90, e-mail: bbial@solidarnosc.org.pl, więcej informacji: www.solidarnosc.org.pl/bbial